

Sygn. akt VI ACa 1077/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA – Marzena Miąskiewicz

Sędzia SA – Ewa Stefańska

Sędzia SO (del.) – Maciej Kruszyński (spr.)

Protokolant: – sekr. sądowy Ewelina Murawska

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2013 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W., L. U. i R. U. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 5 czerwca 2012 r.

sygn. akt XX GC 865/10

I oddala apelację;

II zasądza od powoda (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

VIA Ca 1077/12

UZASADNIENIE

(...) S.A. (dalej powód) w W. pozwem z dnia 22 października 2010 r. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanych: L. U., R. U. (1) solidarnie (dalej L. i R. U. albo pozwani) i (...) S.A. w W. (dalej (...) S.A. albo pozwany) in solidum z ww. pozwanymi kwoty 175.155,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz o zasądzenie na jego rzecz od ww. pozwanych kosztów procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie pozwu powód wskazał, że pozwani L. U. i R. U. (1) są bezpośrednio odpowiedzialni za szkodę wyrządzoną spółce (...) S.A. w W. (dalej (...)) na podstawie art. 415 k.c., jak również ich odpowiedzialność wynika z zasad kontraktowych zgodnie z art. 788 § 1 k.c. i art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. prawo przewozowe. Powód wskazał, że szkoda wynikła, z niezachowania szczególnej ostrożności, przy wyborze nieistniejącego dalszego podwykonawcy zlecenia przewozu rzeczy, tj. (...). Powód wskazał, iż był ubezpieczycielem poszkodowanej spółki (...),

w związku z czym z tytułu utraconego towaru dokonał wypłaty odszkodowania w wysokości 175.155,80 zł, a która to kwota stanowi wartość przedmiotu sporu dochodzonego na podstawie art. 828 § 1 k.c.

Uzasadniając żądanie zapłaty od pozwanego (...), powód powołał się na odpowiedzialność tego pozwanego jako ubezpieczyciela pozwanych L. U., R. U. (1) w zakresie odpowiedzialności cywilnej. Wskazał, że (...) S.A. odpowiada na warunkach ogólnych i nie ma znaczenia, że pozwani nie mieli wykupionej klauzuli dotyczącej odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez podwykonawców, bowiem w opisanym przypadku mamy do czynienia z odpowiedzialnością kontraktową.

W dniu 19 listopada 2010 roku sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym zasądził od pozwanych L. U., (...) S.A. na rzecz powoda całą dochodzoną pozewem należność.

Pismem datowanym na 15 grudnia 2010 roku pozwani L. i R. U. złożyli sprzeciw od ww. nakazu zapłaty, wnosząc o oddalenie w stosunku do nich powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na ich rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pismem nadanym w placówce pocztowej w dniu 15 grudnia 2010 roku pozwany (...) złożył sprzeciw od ww. nakazu zapłaty z dnia 19 listopada 2010 roku, wnosząc o oddalenie w stosunku do niego powództwa w całości oraz zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 5 czerwca 2012 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził od pozwanych L. U. i R. U. (1) solidarnie na rzecz powoda (...) S.A. w W. kwotę 175.155, 80 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 22 października 2010 r. do dnia zapłaty, a w pozostałej części powództwo oddalił.

Podstawą rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego były następujące ustalenia:

W dniu 22 lipca 2009 roku L. i R. U., w ramach stałej współpracy ze spółką (...), po przeprowadzeniu z nią negocjacji, otrzymali zlecenie transportowe od tej spółki na przewóz arkuszy blachy o łącznej wadze 21,38 ton z magazynu w D. do magazynu w P. za wynagrodzeniem 800,00 złotych. Zlecenie zostało przyjęte bez żadnych zastrzeżeń. W celu jego wykonania zlecenie zostało przekazane dalszemu podwykonawcy wyszukanemu na portalu internetowym (...), tj. Przewozy (...) A. S., a kierowcą wskazanym do realizacji tego zlecenia został R. S.. W dniu 22 lipca 2009 roku towar będący przedmiotem zlecenia transportowego po weryfikacji dokumentów został wydany przez (...) S.A. w D. kierowcy (przewoźnika (...)) z siedzibą w K.) R. S.. Ładunek nie został dostarczony do odbiorcy wskazanego w zleceniu transportowym, gdyż skierowano go na plac firmy (...) w K. (takie miejsce zostało wskazane telefonicznie kierowcy w czasie wykonywania przewozu). W K. towar został przeładowany i wywieziony w nieznanym miejscu przez nieustalone osoby. Okoliczność kradzieży towaru została zgłoszona przez spółkę (...) do ubezpieczyciela (...), w wyniku czego w dniu 2 września 2009 r. wypłacono ubezpieczonemu odszkodowanie w wysokości 175.155,80 zł. Następnie spółka (...) wezwała L. i R. U. oraz (...) S.A. do zapłaty kwoty 176.181,43 zł na podstawie art. 828 § 1 zd. 1 k.c. w związku z zaginięciem towaru będącego przedmiotem zlecenia z dnia 22 lipca 2009 r. L. i R. U. na przedmiotowe pismo L. i R. U. nie odpowiedzieli, a (...) odmówiło ww. wypłaty. Postępowanie w sprawie zaginięcia towaru zostało umorzone w dniu 4 czerwca 2010 roku na skutek niewykrycia sprawy. Skradziony towar nie został odnaleziony.

Na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach Sąd Okręgowy stwierdził, że L. R. U. zawarli z (...) umowę przewozu, a nie jak podnosili pozwani w odpowiedzi na pozew umowę spedycji, w związku z czym do oceny kwestii odpowiedzialności za utraconą przesyłkę zastosowanie znajdują również przepisy prawa przewozowego.

W świetle art. 789 § 1 k.c. oraz art. 5 prawa przewozowego - przewoźnik może oddać przesyłkę do przewozu innemu przewoźnikowi na całą przestrzeń przewozu lub jej część, jednakże ponosi odpowiedzialność za czynności dalszych przewoźników jak za własne. Mając powyższe na uwadze, w ocenie Sądu Okręgowego pozwani nie ponoszą odpowiedzialności własnej, a jedynie odpowiedzialność subsydiarną za czynności podwykonawcy, który stricte jest odpowiedzialny za utratę towaru. W toku postępowania w niniejszej sprawie pozwani L. i R. U. nie wykazali istnienia przesłanek egzoneracyjnych z art. 65 ust.2 prawa przewozowego (brak odpowiedzialności przy założeniu, że utrata,

ubytek lub uszkodzenie albo opóźnienie w przewozie przesyłki powstały z przyczyn występujących po stronie nadawcy lub odbiorcy, nie wywołanych winą przewoźnika, z właściwości towaru albo **uskutek siły wyższej** zwalniających ich od odpowiedzialności za powstałą szkodę.

Sąd wskazał również, że jest brak podstaw do uwzględnienia zarzutu przedawnienia podniesionego przez pozwanych.

W ocenie Sądu Okręgowego pozwany (...) S.A. nie odpowiada za szkody na podstawie umowy ubezpieczenia pozwanych L i R U.. Pozwany nie rozszerzył bowiem odpowiedzialności, nie włączono bowiem do treści umowy klauzul, mocą których ochrona ubezpieczeniowa obejmowałaby szkody wyrządzone przez podwykonawców, w przypadku gdy ubezpieczony na podstawie obowiązujących przepisów ponosi za podwykonawców odpowiedzialność jak za działania własne.

Z wskazanej przyczyny Sąd Okręgowy w stosunku do pozwanego (...) S.A. oddalił powództwo.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego w części oddalającej powództwo wobec pozwanego (...) S.A. oraz w zakresie zasadzającego od powoda na rzecz pozwanego (...) S.A. zwrotu kosztów zaskarżył powód (...) S.A. w W. zarzucając:

- 1) naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 65, art.5 prawa przewozowego w zw. z art. 822 § 1 k.c. poprzez ich złe zastosowanie polegające na uznaniu, że pozwani L. i R. U. nie ponoszą odpowiedzialności własnej, a jedynie odpowiedzialność subsydiarną za czynności podwykonawcy, zaś ta nie była objęta zakresem ubezpieczenia świadczonego przez (...) S.A.;
- 2) naruszenie prawa materialnego tj. art. 471 kc przez jego niezastosowanie do ustalenia odpowiedzialności pozwanych;
- 3) naruszenie prawa materialnego tj. art. 5 prawa przewozowego, przez niewłaściwe zastosowanie w sytuacji nie udowodnienia przez pozwanych, że podwykonawca pozwanych dopuścił się czynności wyrządzenia szkody i jest wyłącznie odpowiedzialny za czynności prowadzące do powstania szkody;
- 4) naruszenie prawa materialnego tj. art. 789 § 2 w zw. z art. 366 § 1 kc przez ich niezastosowanie przy analizie charakteru prawnego odpowiedzialności pozwanych i w konsekwencji odpowiedzialności (...) S.A.;
- 5) naruszenie prawa materialnego tj. art. 822 § 1 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na przyjęciu, iż szkoda polegająca na utracie towaru nie mieści się w granicach odpowiedzialności (...) S.A. ustalonej na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej L. i R. U.
- 6) naruszenie przepisów postępowania mogące mieć wpływ na wynik sprawy tj. 227 k.p.c., art. 233 § 1 1 k.p.c. w zw. z 316 § 1 k.p.c. poprzez zaniechanie oceny dowodów w sprawie w szczególności umowy ubezpieczenia OC, w celu ustalenia odpowiedzialności (...) S.A. za skutki niewykonania kontraktu przez pozwanych, zaniechanie analizy i ustalenia okoliczności, które doprowadziły do powstania szkody oraz znaczenia tych okoliczności, ze względu na zakres ubezpieczenia ustalonego w umowie ubezpieczenia, a także sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego materiału przez przyjęcie, że szkoda została wyrządzona wyłącznie przez podwykonawcę pozwanych;
- 7) naruszenie art. 328 § 12 k.p.c. przez zaniechanie zawarcia w treści uzasadnienia wyroku podstawy faktycznie rozstrzygnięcia w zakresie oddalenia powództwa wobec (...) S.A. tj. okoliczności faktycznych jakich dopuścił się podwykonawca, uzasadniających przyjęcie, że pozwani odpowiadają na podstawie art. 5 prawa przewozowego subsydiarnie, a nie zaś za własne czynności, co doprowadziło sąd do wniosku, że (...) S.A. mógł powołać się na wyłączenie odpowiedzialności.

W uzasadnieniu apelacji powód wskazał, że pozwani ponoszą pełną odpowiedzialność za działania i zaniechania pozostające w adekwatnym związku przyczynowym z powstaniem szkody. Nadto wskazał, że działania te były sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym, bowiem naruszały zasadę starannego działania wedle wymaganego

od pozwanych wzorca profesjonalisty, tym samym kształtują odpowiedzialność pozwanego (...) S.A. z tytułu umowy ubezpieczenia wiążącej pozwanych i (...) S.A.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części poprzez zasądzenie od pozwanego (...) S.A. odszkodowania in solidum z pozwanymi L. i R. U. oraz zasądzenie od pozwanego (...) S.A. na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Pozwani L. i R. U. w odpowiedzi na apelację wnieśli o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych kosztów procesu, wskazując, że zarzuty powoda są nietrafne, w zakresie pełnej odpowiedzialności pozwanych L. i R. U. za wyrządzoną szkodę, natomiast w zakresie braku odpowiedzialności (...) S.A. wskazali, że nie zgadzają się z rozstrzygnięciem sądu.

Podobnie pozwany (...) S.A. w odpowiedzi na apelację wniósł o oddalenie apelacji w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, wskazując, że zarzuty nie pozostają w związku przyczynowym ze szkodą i nie wskazują na czym ten związek polega, tym samym są bezzasadne i błędne.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Zarzuty oraz argumentacja zaprezentowana przez skarżącego w apelacji w żaden sposób nie podważa trafności ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd I instancji i wyprowadzonych na ich podstawie wniosków. Sąd Apelacyjny podziela stanowisko i ustalenia Sądu Okręgowego wyrażone w wyroku z dnia 5 czerwca 2012 r. oraz w jego uzasadnieniu, przyjmując je za własne.

Zarzuty apelacji w sprawie niniejszej sprowadzają się w istocie do próby wykazania odpowiedzialności kontraktowej pozwanych L. i R. U., tym samym odpowiedzialności pozwanego (...) S.A. z tytułu umowy ubezpieczeniowej. Zarzuty te opierają się na próbie zarzucenia pozwanym, że nie wykazali należytej staranności przy doborze podwykonawcy umowy przewozu, za co ponoszą odpowiedzialność pełną, w dalszych zarzutach sprowadzoną do odpowiedzialności - co najmniej solidarnej - z dalszymi podwykonawcami. Konsekwencją takiego stanowiska byłaby konieczność uwzględnienia, że taka odpowiedzialność rodzi także odpowiedzialność pozwanego ubezpieczyciela, nie jest bowiem odpowiedzialnością „za szkody wyrządzone przez podwykonawców” – w świetle łączącej pozwanych umowy ubezpieczenia.

Sąd Apelacyjny nie podzielił stanowiska pozwanego w tej kwestii. Zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala na uznanie, że pozwani zlecając dalszy przewóz na rzecz (...) dochowali należytej staranności, a ich odpowiedzialność ma tylko charakter pomocniczy, określony przepisami prawa przewozowego. Dlatego też nie mają tutaj zastosowania kryteria odpowiedzialności z art. 471 k.c. w zw. z art. 472 k.c. Przesłanką odpowiedzialności kontraktowej jest niewykonanie bądź nienależyte wykonanie zobowiązania (naruszenie zobowiązania), fakt poniesienia szkody, związek przyczynowy pomiędzy niewykonaniem bądź nienależytym wykonaniem zobowiązania a szkodą. Podstawy odpowiedzialności kontraktowej statuuje art. 472 k.c., który pozostaje w ścisłej korelacji z art. 471 k.c. Stanowi on, że dłużnik odpowiada za niezachowanie należytej staranności. Na gruncie kodeksu cywilnego należyta staranność to staranność ogólnie wymagana w stosunkach danego rodzaju (art. 355 k.c.), czyli taka, jakiej mamy prawo oczekiwać, jakiej powinniśmy się spodziewać i na jaką mamy prawo liczyć. (zob. B. Lewaszkiwicz-Petrykowska, Wina lekarza i zakładu opieki zdrowotnej jako przesłanka odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy leczeniu, PiM 1999, nr 1, s. 121). Wzorzec należytej staranności nie jest oparty na indywidualnych cechach i właściwościach dłużnika, w szczególności na zapobiegliwości, jakiej sam on przestrzega, lecz na oczekiwaniach społecznych wobec osób, które znalazły się w określonej sytuacji. Miernik należytej staranności jest więc zobiektywizowany, a ta obiektywizacja wzorca chroni interes wierzyciela, jego zaufanie, że dłużnik zachowa się zgodnie ze społecznymi oczekiwaniami w danej sytuacji (por. Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania..., s. 319; M. Piekarski (w:) Kodeks..., s. 1164; K. Zagrobelny (w:) Kodeks..., s. 848; W. Popiołek (w:) Kodeks..., s. 48; W. Czachórski, A.

Brzozowski, M. Safjan, E. Skowrońska-Bocian, *Zobowiązania...*, s. 323). Przez należyłą staranność rozumiemy zatem obiektywnie istniejący wzorzec postępowania stworzony w celu jak najlepszego, poprawnego wykonywania zobowiązań, a jednocześnie zabezpieczający interesy zobowiązanych przez odniesienie treści staranności do danego rodzaju stosunków. Niezadowolające w porównaniu ze wzorcowym zachowaniem się dłużnika sprowadza na owego niestaranego dłużnika odpowiedzialność odszkodowawczą (P. Graniecki, *O istocie należytej staranności*, *Palestra* 2002, z. 7-8, s. 12). Podkreślić należy, co wynika z art. 472 k.c., że dłużnik odpowiada za swoje zawinione zachowanie, czyli wówczas, gdy można postawić **mu zarzut winy**. Jego odpowiedzialność zależna jest więc nie tylko od czynnika obiektywnego, lecz również od zawinienia (por. Z. Radwański, A. Olejniczak, *Zobowiązania...*, s. 319; M. Piekarski (w:) *Kodeks...*, s. 1164). W szerszym ujęciu zarzut winy wiąże się zarówno ze sprzecznością czynu z porządkiem prawnym (bezprawność) oraz z podmiotową nagannością zachowania tej osoby, której może być postawiony zarzut. Ta podmiotowa naganność określana jest jako wadliwość postępowania w znaczeniu podmiotowym, subiektywnym, która przejawia się w podjęciu i przeprowadzeniu przez dłużnika decyzji, którą określa się jako niewłaściwą, ewentualnie w niepodjęciu i nieprzeprowadzeniu decyzji, która w danych okolicznościach powinna nastąpić (T. Pajor, *Odpowiedzialność dłużnika...*, s. 179; W. Popiołek (w:) *Kodeks...*, s. 44 i n.; W. Czachórski, A. Brzozowski, M. Safjan, E. Skowrońska-Bocian, *Zobowiązania...*, s. 322).

W przedmiotowej sprawie pozwani dochowali staranności według przyjętego wzorca profesjonalnego przedsiębiorcy. Przyjmując zlecenie dokonania przewozu na rzecz (...), skorzystali z portalu (...), w celu dalszego zlecenia tej umowy wybranemu podwykonawcy. Jak wskazali pozwani w odpowiedzi na pozew, system (...) to internetowa platforma wymiany informacji o wolnych ładunkach i pojazdach ciężarowych. Jest to bezpieczny system, który weryfikuje podmioty przed wpisem ich na przedmiotowy portal. Każdy podmiot korzystający z portalu zobowiązany jest do przedstawienia oryginałów dokumentów, których skan ponadto może być dołączony do danego profilu użytkownika, umożliwiając zapoznanie się innym użytkownikom z załączoną dokumentacją. Niezależnie od tego na portalu (...) pojawia się wyraźny komunikat, że dany podmiot został zweryfikowany. Portal ma charakter profesjonalny i celem jego funkcjonowania jest właśnie skrócenie czasu i nakładu pracy koniecznego do skontaktowania podmiotu wystawiającego zlecenie przewozowe i takiego, który to zlecenie chce przyjąć. Weryfikacja podmiotów korzystających z platformy, pozwala takim przedsiębiorcom, jak pozwani, wybór kontrahenta, którego dane zostały zweryfikowane już przez zarządzającego platformą. Pozwani dokonali wyboru przewoźnika zaś w sposób standardowy, przyjęty w tego rodzaju – typowej – sytuacji, i nie można im zarzucić nienależytej staranności, według kryteriów odpowiedzialności określonych w art. 471 k.c. w zw. z art. 472 k.c..

Ponadto dla zaistnienia odpowiedzialności odszkodowawczej, poza wymienionymi przesłankami (szkoda, naruszenie zobowiązania oraz związek przyczynowy pomiędzy nimi) warunkiem sine qua non jest, by naruszenie zobowiązania było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiada. Jak się wskazuje, w prawie polskim nie istnieje automatyzm odpowiedzialności odszkodowawczej, lecz o tej odpowiedzialności decydują przyczyny, z powodu których doszło do naruszenia zobowiązania (zob. W. Czachórski, A. Brzozowski, M. Safjan, E. Skowrońska-Bocian, *Zobowiązania...*, s. 319; K. Zagrobelny (w:) *Kodeks...*, s. 846; A. Ohanowicz, *Zobowiązania...*, s. 180). Odpowiedzialność kontraktowa oparta jest więc co do zasady na winie dłużnika, dodatkowo winie domniemanej. W art. 471 k.c. zawarte jest bowiem domniemanie, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania nastąpiło na skutek okoliczności, za które dłużnik ponosi odpowiedzialność (wyrok SN z dnia 7 lipca 2005 r., V CK 869/04, LEX nr 150649). Natomiast za cudze czyny dłużnik odpowiada na zasadzie ryzyka (art. 474 k.c.), a odpowiedzialność ta ma znaczenie uzupełniające (por. W. Popiołek (w:) *Kodeks...*, s. 38; T. Wiśniewski (w:) *Komentarz...*, s. 518). Powód nie wykazał istnienia adekwatnego związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy zdarzeniem wywołującym szkodę, a szkodą. Gdyby bowiem przyjąć, że – jak chce pozwany – nienależyte wykonanie zobowiązania przez pozwanych wyrażało się w braku weryfikacji danych kontrahenta znalezionej za pomocą platformy internetowej, to należy zwrócić uwagę, że typowym następstwem braku tej weryfikacji nie jest wystąpienie szkody wskutek tego, że w konsekwencji w łańcuchu przewoźników pojawił się nieuczciwy kontrahent.

Bezzasadność zarzutu naruszenia art. 65 i art. 5 prawa przewozowego w zw. z art. 822 § 1 k.c., również art. 789 § 1 k.c. w zw. art. 366 k.c. pozostaje w ścisłym związku z powyższymi rozważaniami. Pozwani L. i R. U. ponoszą tylko

odpowiedzialność z art. 5 prawa przewozowego, za czynności podwykonawcy, gdyż nie można im zarzucić nienależytej staranności przy wyborze przewoźnika. Ich odpowiedzialność ogranicza się do odpowiedzialności subsydiarnej za szkodę wyrządzoną przez podwykonawcę.

Sąd Okręgowy wbrew twierdzeniom powoda na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego stwierdził, że za szkodę odpowiedzialny jest podwykonawca firma (...) z siedzibą w K..

Zarzut naruszenia przepisów postępowania art. 227 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z 316 § 1 k.p.c. również jest bezzasadny, gdyż Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej analizy materiału dowodowego i dokonał prawidłowych ustaleń. Zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie „wszechstronnego rozważenia zebranego materiału” (a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności – por. wyrok SN z dnia 17 listopada 1966 r., II CR 423/66, OSNPG 1967, nr 5–6, poz. 21; uzasadnienie wyroku SN z dnia 24 marca 1999 r., I PKN 632/98, OSNAPiUS 2000, nr 10, poz. 382; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 11 lipca 2002 r., IV CKN 1218/00, LEX nr 80266; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 18 lipca 2002 r., IV CKN 1256/00, LEX nr 80267). Przyjmuje się, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być zakreślone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wążąc ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego (zob. uzasadnienie wyroku SN z dnia 20 marca 1980 r., II URN 175/79, OSNC 1980, nr 10, poz. 200; uzasadnienie wyroku SN z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000, nr 17, poz. 655; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 15 lutego 2000 r., III CKN 1049/99, LEX nr 51627; uzasadnienie wyroku SN z dnia 16 maja 2000 r., IV CKN 1097/00, LEX nr 52624; uzasadnienie wyroku SN z dnia 29 września 2000 r., V CKN 94/00, LEX nr 52589; uzasadnienie wyroku SN z dnia 15 listopada 2000 r., IV CKN 1383/00, LEX nr 52544; wyrok SN z dnia 19 czerwca 2001 r., II UKN 423/00, OSNP 2003, nr 5, poz. 137; uzasadnienie wyroku SN z dnia 14 marca 2002 r., IV CKN 859/00, LEX nr 53923; uzasadnienie postanowienia SN z dnia 16 maja 2002 r., IV CKN 1050/00, LEX nr 55499; uzasadnienie wyroku SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906; uzasadnienie wyroku SN z dnia 27 września 2002 r., IV CKN 1316/00, LEX nr 80273). Jak wskazali pozwani L. i R. U. powód angażuje kwestie inicjatywy dowodowej stron, a zatem ewentualne zaniechanie powołania przez (...) S.A. dowodów na potwierdzenie okoliczności, bez podstawy jedynie w odczuciu powoda stanowiły dla sprawy istotne okoliczności.

W odniesieniu do zarzutu naruszenia przepisów postępowania tj. art. 328 § 2 k.p.c. wbrew twierdzeniom powoda Sąd Okręgowy odniósł się do kwestii odpowiedzialności pozwanych w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, jednoznacznie rozstrzygając kwestie odpowiedzialności oraz przesłanek jakimi się kierował dokonując takiego rozstrzygnięcia. Uzasadnienie Sądu Okręgowego zaś umożliwiło prześledzenie toku rozumowania i motywów Sądu.

Mając na uwadze powyższe okoliczności apelację powoda uznać należało za bezzasadną, co skutkowało jej oddaleniem na podstawie art. 385 k.p.c.

Zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c., sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Jednocześnie art. 98 § 1 k.p.c. stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z uwagi na fakt, iż apelacja powódki została oddalona, zobowiązana ona jest do pokrycia kosztów poniesionych przez drugą stronę w postępowaniu przed Sądem II instancji. Z tego też względu na podstawie § 6 pkt 6 w związku z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu Sąd Okręgowy zasądził od powódki na rzecz pozwanego kwotę 2700 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.